

Oikeusministeriö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

ad 17.41.2013

Dnro YL:47 /2014

107 § VAALIEN AJANKOHDAT JA KANSALAISTEN OSALLISTUMISOIKEUDET / LAUSUNTO

Kunnanhallitus 18.8.2014 § 107, liite 60

Oikeusministeriön asettama parlamentaarinen työryhmä ehdottaa vaalilain muuttamista siten, että kunnallisvaalit siirretään lokakuun neljäntenä sunnuntaista huhtikuun kolmanteen sunnuntaihin. Kunnallisvaalien vaalipäivä olisi sama kuin nykyisin eduskuntavaalien vaalipäivä.

Työryhmä ehdottaa myös, että neuvoo-antavien kunnallisten kansanäänestysten järjestäminen sallitaan kunnallisvaalien yhteydessä. Nykyisin kunnallisten kansanäänestysten järjestäminen vaalien yhteydessä on kielletty.

Lausuntopyyntö kokonaisuudessaan on esityslistan liitteenä.

Ehdotus (kunnanjohtaja):

Myrskylän kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kunnallisvaalikauden erottaminen kalenterivuosisijaosta ei ole järkevä toimenpide. Vaalikauden muuttuessa syntyy aina katkos vaikutusmahdollisuuksiin. Ehdotettu järjestely ei asiaa paranna. Ehdotettu järjestely hämärtää vastuukysymyksiä ainakin vaalivuoden osalta. Vanhat toimielimet käynnistävät vaalivuoden toiminnan ja talouden toteuttamisen, mutta uudet toimielimet toteuttavat loppuvuoden toiminnan ja joutuvat vastuuseen myös alkuvuoden tapahtumista kunnallishallinnossa. Vastuiden vaihtuminen kesken vuoden houkuttelee vanhoja toimielimiä tekemään ja toteuttamaan vaalibudjetit nykyistä enemmän. Avoin kysymys on, miten vaalivuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen käsittely pitää järjestää.

Huhtikuu ei ole hyvä vaalikuukausi. Huhtikuuhun ajoittuu usein pääsiäinen. Vuoden 2017 kunnallisvaalien ajankohdaksi on tulossa pääsiäissunnuntai. Vaalilainsäädännön mukaan ennakoäänestystä ei voida järjestää pääsiäissunnuntaina, mutta uuden ehdotuksen mukaan vaalit kylä. Tästä ajattelusta puuttuu johdonmukaisuus. Kun vaalit ovat huhtikuussa, pääsiäisen aika vaikeuttaa useina vuosina sekä ennakoäänest-

tyksen että varsinaisen vaalipäivän äänestyksen käytännön järjestelyjä ja nostaa myös kustannuksia.

Aikanaan oli jo virhe siirtää eduskuntavaalit maaliskuusta huhtikuuhun. Silloin siirtoa perusteltiin mm. sillä, että ehdokkailla on mukavampi kampanjoida toreilla kevätaikaan. Tällaisilla mukavuustekijöillä ei pitäisi perustella tärkeän lainsäädännön muutoksia.

Myrskylän kunnanhallituksen mielestä vaalilainsäädäntöön voidaan sisällyttää mahdollisuus järjestää kunnallisvaalit ja kunnallinen kansanäänestys yhdessä.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Jouko Asuja, puh. 510 8530, jouko.asuja@myrskylä.fi

Täytäntöönpano:
lausunto oikeusministeriölle

Pöytäkirjan voi virallisesti todistaa oikeaksi: pöytäkirjanpitäjä, puheenjohtaja ja keskusarkistonhoitaja. (Kuntal 50 §, Hallintosääntö 19 §)

- valitusosoitus liitteenä
- oikaisuvaatimusohjeet liitteenä
- muutoksenhakukiello liitteenä

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkistetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa virallisesti

Camilla Söderström
Hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Vaalien ajankohdat ja kansalaisten osallistumisoikeudet

Vastausaika päättyy: **29.8.2014**

Lausuntopyynnön taustatiedot

Johdanto

Oikeusministeriön vaalien ajankohtia ja kansalaisten osallistumisoikeuksia selvittävä parlamentaarinen työryhmä pyytää lausuntoja mietintöönsä ensisijaisesti tämän pilottivaiheessa olevan lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta. Tarkoituksena on saada käyttökokemuksia palvelun jatkokehittämistä varten.

Vaalien ajankohtia ja kansalaisten osallistumisoikeuksia selvittävän, oikeusministeriön asettaman parlamentaarisen työryhmän työn taustalla on ns. puoluesihteeritoimikunnan lokakuussa 2013 tekemät esitykset. Työryhmän tehtävänä on ollut selvittää näiden ehdotusten toteuttamista ja valmistella mahdolliset lakiehdotukset.

Aikataulu

Lausuntoa pyydetään **29.8.2014** mennessä ensisijaisesti tämän palvelun kautta tai sähköpostitse oikeusministerio@om.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö, PL 25, 00023 Valtioneuvosto.

Vastuuvalmistelijan yhteystiedot:

Heini Huotarinen, ylitarkastaja, oikeusministeriö, sähköposti muotoa etunimi.sukunimi@om.fi, puh. 02951 50127.
Vuosilomalla 29.7.2014 asti.

Linkit

<http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1402296340899.html> - Työryhmän mietintö

Lausuntokohtia: 3
LAUSUNTOPYYNTÖ

Oikeusministeriön asettama parlamentaarinen työryhmä ehdottaa vaalilain muuttamista siten, että kunnallisvaalit siirretään lokakuun neljännessä sunnuntaista huhtikuun kolmanteen sunnuntaihin. Kunnallisvaalien vaalipäivä olisi sama kuin nykyisin eduskuntavaalien vaalipäivä. Huhtikuun kolmannesta sunnuntaista muodostuisi näin yleinen vaalipäivä. Kunnallisvaalit ja eduskuntavaalit vuorottelisivat kahden vuoden välein eikä kyse siten olisi samanaikaisesti järjestettävistä vaaleista.

Kunnallisvaalien aikaistaminen keväälle merkitsisi käytännössä sitä, että uusi valtuusto pääsisi päättämään jo seuraavan vuoden talousarviosta ja kunnallisverosta. Näin vaalien tulos heijastuisi aikaisempaa välittömämmin kunnan toimintaan, ja uuden valtuuston vaikutusmahdollisuudet paranisivat. Pyrkimyksenä myös on, että kunnallisvaalien siirto keväälle ja huhtikuun kolmas sunnuntai yleisenä vaalipäivänä lisäisivät äänestysaktiivisuutta. Vaaleja koskevan tutkimustiedon perusteella on tosin vaikea ennakoida, miten vaalipäivän siirto vaikuttaa äänestysaktiivisuuteen.

Työryhmä ehdottaa, että kunnallisvaalit järjestettäisiin ensimmäisen kerran huhtikuussa vuonna 2017. Vuoden 2016 säännönmukaiset kunnallisvaalit siirtyisivät vuoden 2017 huhtikuuhun, ja nykyisten, vuoden 2016 lopussa toimikautensa päättävien valtuustojen toimikautta jatkettaisiin vuoden 2017 toukokuun loppuun.

Mitä mieltä olette työryhmän kunnallisvaalien siirtämistä koskevista ehdotuksista?

Työryhmä ehdottaa, että neuvoo-antavien kunnallisten kansanäänestysten järjestäminen sallitaan kunnallisvaalien yhteydessä. Nykyisin kunnallisten kansanäänestysten järjestäminen vaalien yhteydessä on kielletty. Työryhmän näkemyksen mukaan kunnallisia kansanäänestyksiä ei ole perusteltua järjestää muiden, valtiollisten vaalien yhteydessä, sillä vaaliteemat ovat tällöin keskenään hyvin erilaiset. Vastaavasti valtiollisia kansanäänestyksiä voidaan nykyisin toimittaa vain valtiollisten vaalien yhteydessä tai erikseen. Äänestyksen toimittamista koskevat hallinnolliset menettelyt ovat myös yksinkertaisemmat kunnallisvaalien yhteydessä. Työryhmä toteaa lisäksi, että erikseen valmisteltavana oleva nettiäänestyksen käyttöönotto helpottanee kunnallisten kansanäänestysten järjestämistä. Nettiäänestysmahdollisuus muuttaa merkittävästi kansanäänestysten järjestämistä, ja tämän vuoksi työryhmä

katsoo, että tarpeelliset lainsäädännön muutokset on perusteltua valmistella aikanaan yhtenäisesti.

Mitä haluatte lausua työryhmän kunnallisvaalien ja kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä yhdessä?

- Työryhmä käsitteli edellä mainittujen teemojen lisäksi muun muassa presidentinvaalin ajankohtaa, kansalaisaloitteen tekemisen ikärajan alentamista 15 vuoteen sekä samana keväänä järjestettävien eduskunta- ja europarlamenttivaalien aikataulutusta. Arviointi kansalaisaloitteen toimivuudesta ja mahdollisesta ikärajan muuttamisesta on työryhmän mukaan tehtävissä vasta, kun menettelystä on saatu enemmän kokemuksia.

Suomen pitkän aikavälin tavoitteeksi tulisi asettaa europarlamenttivaalien aikaistaminen samaan ajankohtaan kuin eduskuntavaalit ja kunnallisvaalit.

Työryhmä ei esitä näihin teemoihin liittyen tässä vaiheessa lakimuutoksia.

Mitä haluatte lausua työryhmän mietinnöstä?